

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อ่ำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วย พระสงฆ์อ่ำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนวัด 90 วัด รวมทั้งสิ้น จำนวน 700 รูป (สำนักงานเจ้าคณะอ่ำเภอประโคนชัย. 2549 : 1 - 7)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้นำจากการสุ่มจากจำนวนประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสัดส่วนของเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) รวมทั้งสิ้น จำนวน 248 รูป และสุ่ม กลุ่มย่อยแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น เพื่อสอบถามระดับปัญหาการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อ่ำเภอ ประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้สอนแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น แบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 หัวข้อ เกี่ยวกับความคิดเห็นได้แก่

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการศึกษา

พระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อ่อก谱ะโภคปะโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 6 ค้าน
ค้านหลักสูตร ค้านการเรียนการสอน ค้านการประเมินผล ค้านบุคลากร ค้านงบประมาณ
และค้านอาคารสถานที่ รวม 30 ข้อ

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม¹
แผนกธรรมของคณะสงฆ์อ่อก谱ะโภคปะโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 6 ค้าน รวม 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็น
เพิ่มเติม

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาคำนิยาม ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลที่ได้จาก
การศึกษาค้นคว้ามาทำหน้าที่เป็นนิยามศัพท์เฉพาะและสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมด้านการอบรม
การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์ แบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น
5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 60 ข้อ

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามให้
ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อ่อก谱ะโภคปะโคนชัย
จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 6 ค้าน ได้แก่ ค้านหลักสูตร ค้านการเรียนการสอน ค้านการประเมินผล
ค้านบุคลากร ค้านงบประมาณ และค้านอาคารสถานที่

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อ
ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
เที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน คือ

2.3.1 พระมหาโพธสสา ฐานิสุตโน เจ้าคณะอ่อก谱ะโภคปะโคนชัย อาจารย์ประจำ
มหาวิทยาลัยมหาธาตุหาดใหญ่ลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดพระพุทธบาทเขตใหญ่ จังหวัดบุรีรัมย์

2.3.2 พระมหาบุญถิน ปุณณสิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนปริยัติธรรมวิทยา
วัดคล่อง (พระอาจารย์หลวง) จังหวัดบุรีรัมย์

2.3.3 นายสุรเทพ ไชยสาร ครุฑานาญการโรงเรียนวัดหนองกระทุ่ม
อ่อก谱ะโภคปะโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 60 ข้อ ไปทดลองใช้
(Try Out) กับกลุ่มทดลองที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลองได้แก่พระสงฆ์ในเขตอ่อก

ลำปางนาค จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 รูป) แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม เป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วย t-test ได้ค่า t อยู่ระหว่าง 1.775 - 4.867 ถือว่าอำนาจจำแนกเป็น รายข้อใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยไปทดลองกับกลุ่มทดลอง ได้แก่พระสงฆ์ในเขตอ济เกอคำป่าวนาค จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 รูป เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .9634

5. ได้แบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 60 ข้อ จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ถึงเจ้าอาวาสวัด เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามและ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดตามผลการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละวัดและผู้วิจัยออกคิดตามแบบสอบถามที่ ไม่ได้รับคืนคัวตอบเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนครบถ้วนจำนวน
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดทำข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อความอีกด้วย และคัดเลือก เคลพะฉบับที่สมบูรณ์ไว้
2. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้
  - ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยน้อยที่สุด
  - ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยน้อย
  - ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยปานกลาง
  - ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยมาก
  - ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่อง เห็นด้วยมากที่สุด

3. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติค่าเฉลี่ยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสถิติ

4. วิเคราะห์ระดับปัญหาและระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็น โดยหาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและโดยรวมโดยกำหนดขอบเขตค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมาย ดังนี้ (ประคง กรรมสูตร. 2538 : 77)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

6. เก็บข้อมูลแบบสอบถามที่ 3 ที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกันแล้วแยกแจ้งความถี่และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้ t-test ดังนี้ (ประดิษฐ์ ศุวรรณรักษ์ 2542 : 260)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_H$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง

$\bar{X}_L$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ

S_H^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง

S_L^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ

n แทน จำนวนคนในกลุ่มน้ำหนักและกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

1.2 หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์效俠 (Alpha Coefficient) (บุญชุม ศรีสะอุด. 2535 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง